

ISBN 90-6665-758-8
BV Uitgeverij SWP

Onderzoek naar het effect van
en de cliëntsatisfactie over
REÏNCARNATIETHERAPIE

Ronald van der Maesen

PROEFSCHRIFTENREEKS

INHOUDSOPGAVE

Verantwoording	12
Hoofdstuk 1 Psychotherapie: een overzicht	20
1.1 Inleiding	20
1.2 Begripsomschrijving	20
1.3 Psychotherapeutische stromingen	22
1.3.1 Psychoanalyse	23
1.3.2 Cliëntgerichte (rogeriaanse) psychotherapie	24
1.3.3 Gedragstherapie	26
1.3.4 Cognitieve therapie	27
1.3.5 Cognitieve gedragstherapie	28
1.3.6 Directieve therapie	29
1.3.7 Relatie- en gezinstherapie	29
1.3.8 Andere vormen van psychotherapie	30
1.3.9 Transpersoonlijke psychologie	33
1.4 Therapiekeus	35
1.5 Gemeenschappelijke factoren in de psychotherapie	35
1.5.1 Overeenkomsten in de psychotherapie	35
1.5.2 Gemeenschappelijke werkzame factoren	37
1.5.3 Effectiviteit van psychotherapie	38
1.5.4 Jongste ontwikkeling in de psychotherapie	39
Hoofdstuk 2 Reïncarnatietherapie: een introductie	41
2.1 Inleiding	41
2.2 Definities	42
2.2.1 Traumatische ervaringen	42
2.2.2 Thema's	45
2.3 Geschiedenis	45
2.4 Eerder onderzoek naar het effect van reïncarnatietherapie	46
2.5 Procedure in reïncarnatietherapie	48
2.5.1 Intakegesprek	48
2.5.2 MEL-brug en inductie	49
2.6 Cliënten en contra-indicaties	50
2.7 Herinneringen aan “vorige levens” in de spreekkamer	52
2.8 Vergelijking met andere vormen van psychotherapie	54
2.8.1 Algemeen	54
2.8.2 Visie op trauma en dissociatie	55
2.8.3 Vergelijking met gedragstherapie	56
2.8.4 Vergelijking met cognitieve en cognitieve gedragstherapie	57
2.8.5 Vergelijking met hypnotisch technieken	59
2.8.6 Vergelijking met EMDR	60

2.9	Specifieke factoren in model en praktische methodieken	61
2.9.1	Gevolgtrekkingen uit model en toepassing	62
2.9.2	Professionals over specifieke factoren	63
2.9.3	Ervaringen van cliënten met “vorige levens”	64
2.9.4	Transpersoonlijke belevingen	64
	Hoofdstuk 3 Methodologische overwegingen	66
3.1	Inleiding	66
3.2	Therapeuten	66
3.2.1	Bekwaamheid en ervaring	67
3.2.2	Waarden	67
3.2.3	Reïncarnatietherapeuten in het onderzoek	69
3.3	Cliënten	69
3.4	Aspecten van onderzoek	70
3.4.1	Typen onderzoek	70
3.4.2	Onderzoekspopulatie	70
3.4.3	Onderzoeks- en therapie-uitval	72
3.4.4	Onderzoeksdesign en randomisatie	73
3.4.5	Statistische significantie	75
3.4.6	Zelfbeoordelingvragenlijsten	77
3.4.7	Interviews	80
	Hoofdstuk 4 Reïncarnatietherapie in Suriname	82
4.1	Inleiding	82
4.2	Suriname en geestelijke gezondheidszorg	83
4.3	Doelstelling en vraagstelling	84
4.4	Methoden van onderzoek	85
4.4.1	Onderzoeksprotocol	85
4.4.2	Onderzoeksdesign	85
4.4.3	Meetinstrumenten	86
4.4.4	Statistische en klinische toetsing	88
4.5	Resultaten	88
4.5.1	Aanmelding therapeuten	88
4.5.2	Aanmelding proefpersonen	89
4.5.3	Onderzoeksverloop	93
4.5.4	Scores op de SCL-90	94
4.5.5	Scores op de effectvraag	98
4.5.6	Oordeel van de therapeut over het therapieresultaat	99
4.5.7	Satisfactiemeting	99
4.5.8	Cliëntvignetten	101
4.6	Discussie	113
4.7	Opleiding van en hulpverlening door <i>paraprofessionals</i>	116
4.7.1	Kosten van opleiding van paraprofessionele hulpverleners	116
4.7.2	Kosten van paraprofessionele hulpverlening	117
4.8	Samenvatting	117

Hoofdstuk 5 Reïncarnatietherapie voor stemmenhoorders	119
5.1 Inleiding	119
5.2 Stemmen, hallucinaties en schizofrenie	120
5.2.1 Stemmenhoren	120
5.2.2 Hallucinaties	123
5.2.3 Schizofrenie	124
5.2.4 Verklaringsmodellen voor schizofrenie	126
5.2.5 Behandeling van schizofrenie en stemmenhoren	127
5.3 Methoden van onderzoek	129
5.3.1 Inleiding	129
5.3.2 Onderzoeksdeelnemers	130
5.3.3 Vraagstelling in het onderzoek	131
5.3.4 Onderzoeksstrategie	131
5.3.5 Strategie evaluatieonderzoek	133
5.3.6 Meetinstrumenten	135
5.4 Resultaten effectonderzoek	136
5.4.1 Werving van therapeuten en proefpersonen	136
5.4.2 Demografische gegevens	137
5.4.3 Onderzoeksverloop proefpersonen	138
5.4.4 Groepsscores op de SCL-90	140
5.4.5 Statistische significantie	142
5.4.6 Klinische significantie	143
5.4.7 Psychiatrische patiënten	149
5.4.8 Oordeel van derden over het therapieresultaat	149
5.5 Ervaringen van proefpersonen met hun stemmen	152
5.5.1 Inleiding	152
5.5.2 Meetinstrumenten	152
5.5.3 Resultaten van de studie over het verschijnsel stemmen	154
5.6 Discussie	164
5.7 Conclusies studie over het verschijnsel stemmen	166
5.8 Samenvatting	168
Hoofdstuk 6 Reïncarnatietherapie en haar bijdrage aan de geestelijke gezondheidszorg	170
6.1 Inleiding	170
6.2 Werkzaamheid	171
6.2.1 Onderzoek in Suriname	172
6.2.2 Onderzoek stemmenhoren	173
6.2.3 Overige onderzoeken	174
6.2.4 Conclusies over de werkzaamheid	175
6.3 Specifieke factoren	176
6.3.1 Algemeen	176
6.3.2 Specifieke factoren in reïncarnatietherapie	177
6.3.3 Professionals over specifieke factoren	178
6.3.4 Ervaringen van cliënten met “vorige levens”	179
6.3.5 Transpersoonlijke belevingen	179
6.4 Vergelijking van uitkomsten	180

6.4.1 Inleiding	180
6.4.2 Effectmeting in diverse vormen van psychotherapie	181
6.5 Waarde voor de cliënt in de gezondheidszorg	183
6.6 Slotconclusies	183
Literatuurlijst	187
Bijlage A Satisfactieonderzoek: Cliënten over reïncarnatietherapie	202
A.1 Inleiding	202
A.2 Methoden van onderzoek	203
A.2.1 Werving van therapeuten	203
A.2.2 Werving van proefpersonen	203
A.2.3 Doelstellingen	204
A.2.4 Meetinstrumenten	204
A.3 Resultaten	208
A.3.1 Aanmelding proefpersonen	210
A.3.2 Hulpvraag	211
A.3.3 Onderzoeksverloop	211
A.3.4 Vragenlijsten fase 1	212
A.3.5 Vergelijking met ex-clieënten van de RIAGG	217
A.3.6 Vragenlijsten fase 2	218
A.3.7 Resultaatvergelijking naar werkgebied	219
A.4 Discussie	220
A.5 Samenvatting	222
Bijlage B Onderzoek reïncarnatietherapie bij patiënten met het syndroom van Gilles de la Tourette	224
B.1 Inleiding	224
B.2 Syndroom van Gilles de la Tourette	225
B.2.1 Geschiedenis	225
B.2.2 Oorzaak en ontstaan	225
B.2.3 Kernsymptomen	226
B.2.4 Comorbide verschijnselen	227
B.2.5 Behandeling	227
B.3 Methoden van onderzoek	228
B.3.1 Werving van therapeuten	228
B.3.2 Werving van proefpersonen	228
B.3.3 Onderzoeksprotocol	228
B.3.4 Onderzoekdesign	229
B.3.5 Meetinstrumenten	229
B.4 Resultaten	233
B.4.1 Aanmelding van proefpersonen	233
B.4.2 Onderzoeksverloop	235
B.4.3 Scores op de Inventarislijst Dagelijkse Bezigheden (IDB)	236
B.4.4 Scores op de GTS symptoomlijst	236
B.4.5 Oordeel van de cliënt over het therapieresultaat	237

B.4.6 Oordeel van een belangrijke ander	239
B.4.7 Scores op de satisfactielijst	239
B.4.8 Interviews	240
B.4.9 Follow-up onderzoek	240
B.5 Discussie	241
B.6 Samenvatting	245
Summary in English	247
Personalia	253